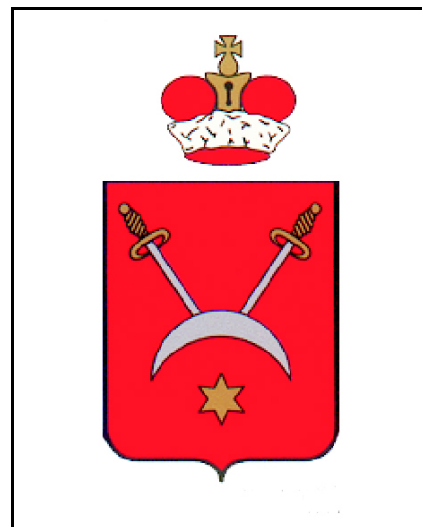
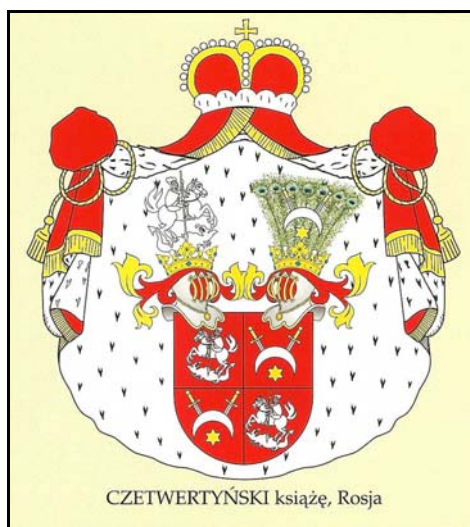
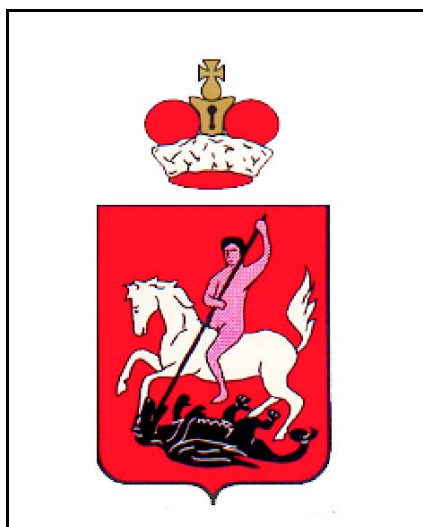

CZETWERTYŃSKI

herbów Św. Jerzy i Pogoń ruska,
książęta.

Właściwym herbem tej rodziny, wspólnym jej z wszystkimi innymi domami pochodzącymi od dawnych władców Rusi wielkich książąt kijowskich, był tak nazwany Święty Jerzy lub Pogoń ruska, to jest w polu czerwonym, jeździec nagi na białym koniu w lewo ale twarzą wprost, trątujący i kopią zabijający czarnego smoka rozciągniętego pod nogami konia; w końcu XVI stulecia Czetyrtyńscy utworzyli sobie herb własny, właściwie Leliwę wywróconą, to jest w polu czerwonym półksiężyc rogami na dół, pod nim gwiazda, na barku półksiężyca ukośnie utkwione dwa miecze srebrne o czarnych rękojeściach, tarcza w obydwu herbach pokryta mitrą książęcą; obecnie niektórzy z członków tego domu dzielą tarcze na 4 części, w 1 i 4 polu kładą herb dawny (Św. Jerzego), w 2 i 3 części herb nowy Leliwę odwróconą, tarczę nakrywają mitrą a okalają płaszczem książęcym.

Czetyrtyńscy należą do starszej linii rodu Ruryka, panującej w Kijowie¹⁾, ich protoplastą był Izasław Jarosławowicz wielki książę kijowski, wnuk wielkiego księcia Włodzimierza a szwagier króla Bolesława Śmiałego, znany w naszych dziejach z pomocy, jaką mu dał Bolesław przeciwko zbuntowanym książętom młodszej linii Rurykowiczów, poległ r. 1078 w bitwie z książętami Czernichowskiemi; jego syn Michał Świętopęk wielki książę kijowski spłodził kilku synów, z tych Jarosław książę włodzimierski zostawił prócz innych syna Jerzego (Jurja), męża niepospolitych zdolności i dzielnego wojownika, który opanowawszy na swych krewnych potomkach Włodzimierza Monomacha Turów i Pińsk z częścią Wołynia, wziął tytuł księcia turowskiego i umiał się utrzymać przy zdobytych posiadłościach, pomimo zaciętych wojen, jakie z nim dawni ich posiadacze toczyli, um. k. r. 1162, zostawiwszy 6 synów, z których

odznaczył się najstarszy Światopełk książę na Turowie , jego też imię dla odznaczenia się od innych książąt swojej gałęzi brali jako przydomek jego potomkowie, rozrodzeni na kilka linii, biorących nazwy już to od swoich udziałów, już też na wzór innych książąt szczepu Ryryka od przydomków dawanych ich protoplastom, jako to Krapotka, Kapusta, Czartoryski ²⁾, Stepański itd., ten też przydomek Światopełk zachowali do czasów obecnych potomkowie Światopełka Jurjewicza, Czetwertyńscy i Mirscy. Przy końcu XIV stulecia Aleksander jeden z synów Jerzego księcia turowskiego wzięwszy w udział miasto i majątność Czetwertnię na Wołyuiu, pierwszy z swojej rodziny brał tytuł księcia Czetwertyńskiego um. k. r. 1440 zostawiwszy 3-ch synów, z których Iwan przewany Puciata dał początek rodzinom Putiatów i Putiatyczów; Jerzy od majątku Sokoli tytułował się księciem Sokolskim ³⁾, a Teodor dziedzic po ojcu Czetwertni, brał już stale tytuł i nazwisko księcia Czetwertyńskiego i te swoim potomkom przekazał, z jego trzech synów Jerzy książę na Sokoli um. bezpotomny 1540r., a Bazyli i Teodor są założycielami dwóch gałęzi tego domu, pierwszy, piszącej się "na Starej Czetwertni", drugi, gałęzi na Borowiczach lub Nowej Czetwertni.

A) Gałąź na starej Czetwertni. Wzięła nazwisko od miasta i majątku Czetwertni na Wołyniu, a najdłżej z rodzin szczepu Ruryka osiedlonych w rzeczypospolitej polskiej, bo aż do pierwszych lat ubiegłego (XVIII) stulecia zachowywała wyznanie wschodnie swych przodków, to też wyznanie sprawiło, że przez czas długi oddaloną była od wyższych dostojęństw krajowych, a nawet że kilku z jej członków gorliwością religijną uniesionych, łączyło się z nieprzyjaciółmi kraju. Założyciel tej gałęzi Bazyli Teodorowicz, dziedzic na Czetwertni, Niemierowszczyźnie i innych znacznych majątkach odznaczył się męstwem w bitwie z Tatarami pod Wiśniowcem 1512 r., Z jego trzech synów:

1) Maciej dziedzic na Czetwertni zostawił jedną tylko córkę Annę, która w dom męża Janusza księcia Zbaraskiego, przeniosła majątki ojcowskie a z niemi i Czetwertnię, tę jednak w lat kilkadziesiąt później wykupił od Zbaraskich wnuk stryjeczny Anny, książę Hrehory Czetwertyński (*p. n.*)

2) Michał, ten także miał tylko jedną córkę zaślubioną księciu Sanguszce

3) Teodor, marszałek litewski 1537, po którym z żony Eufrozyny Czuryłło, syn Eustachy zostawił synów Zachariasza i Grzegorza (Hrehorego), z nich Zachariasz starosta raciborowski, rotmistrz i pułkownik królewski umarł z ran odniesionych w oblężeniu zbaraskiem 1649, jego potomstwo zgasło w pierwszej połowie XVIII stulecia, należeli do niego między innymi Hrehory, a jako ksiądz, Gedeon metropolita dysunicki kijowski, który przyjąwszy poddaństwo rosyjskie, odłączył się od patriarchy konstantynopolitańskiego i pierwszy z metropolitów kijowskich uznał zmiany zaprowadzone w kościele

wschodnim i zwierzchnictwo metropolitów moskiewskich, banitowany w Polsce, um. 1690; jego brat Andrzej przeszedł na wyznanie katolickie, ale jego synowie Jerzy i Janusz pozostali przy wyznaniu swych przodków, a obawiając się prześladowania o nie, przesiedlili się do państwa rosyjskiego, z nich Janusz służył jako pułkownik w wojsku cesarza Piotra Wielkiego, a Jerzy zaślubiwszy siostrę kozackiego hetmana Samułowicza, był pułkownikiem w wojsku małorosyjskim, ale po śmierci żony powrócił do Polski i w niej umarł, zostawiwszy z żony Horain syna Bazylego księdza bazyliana ostatniego z potomków Zachariasza.

Grzegorz (Hrehory) młodszy syn Eustachiego, podkomorzy łucki, poseł na kilka sejmów, zapobiegły gospodarz podniósł znaczenie swojego domu i wykupił od książąt Zbaraskich rodzinny majątek Czetwertnię, um. 1651; jego syn Wacław starosta życzyński, chorąży żytomierski zm. 1694, z żony Ludwiki Woyna Orańskiej zostawił czterech synów, z tych Sylwester a jako ksiądz Sergiusz biskup dysunicki mohilewski zm. 1737, wielkiej nauki lecz większej jeszcze ambicji, aby otrzymać metropolię kijowską, usilnie zabiegał o względy cesarza Piotra Wielkiego z pokrzywdzeniem unii i szkodą rzeczypospolitej; jego brat Gabriel poszedł inną drogą, bo przyjął wyznanie katolickie i gorliwie służył ojczyźnie, ciężkie jednak majątkowe straty zmusiły go do sprzedaży Czetwertni; z dwóch żon Barbary Stempkowskiej kasztelanki braclawskiej i Maryanny Morawińskiej zostawił 7-ciu synów i 6 córek, z synów Władysław, Świętosław i Włodzimierz są założycielami trzech linii dotychczas istniejących.

4) Michał podkomorzy braclawski, starosta utajkowski, rządny i zapobiegły gospodarz odkupił sprzedaną Horainom przez swego ojca Starą Czetwertnię, umarł bezpotomnie.

5) Aleksander podkomorzy braclawski, pułkownik królewski, kilkakrotnie poseł na sejmy, nieprzyjaciel reform Czartoryskich i króla Stanisława Augusta, konfederat barski, umarł 1769 na wygnaniu w Mikołajewie, z żony Joanny Ostrowskiej zostawił czterech synów bezdzietnych.

6) Stanisław, tego córka Barbara, dama dworu cesarzowej Katarzyny II, zaślubiła 1° voto Jakuba Korsakowa generała rosyjskiego, a 2° voto swojego stryjecznego brata Marcellego syna Aleksandra.

7) Stefan starosta życzyński, zm. 1776 miał dwóch synów, obu bezpotomnych.

I. Linia Władysława. Jej założyciel Władysław syn Gabriela (*p. w.*) starosta utajkowski, z żony Katarzyny Radziwińskiej miał dwóch synów:

1) Felicjana kasztelana czernichowskiego r. 1792, po którym z żony Justyny Karsza, córki Honorata żona Gracjana Lenkiewicza marszałka szlachty gubernii wołyńskiej i Fortunata Wróblewska i syn Ferdynand dzieckiem zmarły;

2) Michała Aleksandra starostę tuszyńskiego i żytomierskiego fligiel - adjutanta i gorliwego stronnika króla Stanisława Augusta, po którym z żony Konstancyi hrabianki von Bruchenthal wdowy po Skarbkcu, synowie:

1) Marcin Aleksander ożeniony z Bibianną Chmielowską; z niej:

a) Książę Heliodor ur. r. 1816, dziedzic dóbr Horyngród i inne, ożeniony z Amelią hrabianką Stadnicką; z której:

Książę Stanisława ur. 1845, zaślubiona Wacławowi Mazarakiemu.

Księżniczka Augustyna ur. r. 1848, zaślubiona r. 1870 Januszowi księciu Czetwertyńskiemu.

Książę Oktawia ur. r. 1850, zaślubiona Augustowi Mazarakiemu.

b) Książę Edmund ur. r. 1818, zaślubił Kamille hr. Stadnicką; z niej:

Książę Olgerd ur. r. 1848.

Książę Witold ur. r. 1850.

Książę Edward ur. r. 1853.

Książę Ryszard nr. r. 1855.

2) Książę Franciszek zmarły r. 1818, z żony Karoliny Malińskiej jego syn.
Książę Włodzimierz ur. 1815 szambelan rosyjski.

II. Linia Światosława. Jej założyciel Światosław syn Gabriela (*p. w.*) dziedzic na Sachnowie i Berlińcach, zabity od Hajdamaków r. 1759, z żony Anny Ostrowskiej zostawił cztery córki i trzech synów; z tych Janusz konfederat barski i Florian dziedzic dóbr sachnowskich, bezpotomni, trzeci Marcin dziedzic dóbr Berlińce z żony Małgorzaty hrabianki Ledóchowskiej zostawił trzech synów; z tych:

1) Eustachy urodzony 1804, dziedzic dóbr Płoski i inne, oficer wojsk polskich, zaślubił w r. 1832 Julianę Jaroszyńską; z niej:

a) Ks. Olga ur. r. 1835, zaślubiła 1° voto w 1856, swego stryja Augusta księcia Czetwertyńskiego (*p. w.*) a, 2° v. w 1865 Władysława hrab. Ponińskiego generała wojsk włoskich.

b) Ks. Anna ur. r. 1841 zaślubiona N. de Roy de Loule (w Paryżu).

- c) Ks. Janusz ur. r. 1843, zaślubił w 1870 Augustynę księżniczkę Czetwertyńską córkę Heliodora (*pw.*)
- d) Ks. August ur. r. 1845.
- e) Ks. Michalina ur. r. 1850, zaślubiona baronowi Gauthier, oficerowi wojsk włoskich.

2) Ks. Janusz, oficer wojsk polskich 1831, zmarł w roku 1837 w Tarbes we Francji bezpotomnie.

3) Ks. August, oficer gwardii wojsk rosyjskich, zmarły r. 1861, zaślubił w 1856 swoją synowicę Olgę córkę księcia Eustachiego Czetwertyńskiego; z niej:

Edward zmarły dzieckiem.

III. Linia Włodzimierza. Jej założyciel Włodzimierz, najmłodszy z synów Gabriela (*pw.*) starosta utajkowski z żony Teresy Bośniackiej zostawił sześciu synów. Z tych pięciu zmarło bezpotomnie, a najstarszy Antoni-Stanisław kasztelan przemyski niepospolitych zdolności i jeden najwymowniejszych opozycyjnych posłów sejmu rozbiorowego r.1772-1775, stronnik dawnych instytucji krajowych, nieprzyjazny zatem ustawom sejmu czteroletniego, czynny wziął udział w Targowicy 1792 za co aresztowany r. 1794 w tymże roku od wzburzonego pospólstwa warszawskiego został zamordowany miał dwie żony: Teklę Kampenhausen i Kaletę hrabiankę Chołoniewską. Z pierwszej żony potomstwo:

1) Księżniczka Maria zaślubiona N. Naryszkin wielkiemu łowczemu państwa rosyjskiego.

2) Księżniczka Joanna zaślubiona N. Wyszkowskiemu brygadierowi wojsk polskich.

3) Książę Borys ożeniony z Nadeżdą księżniczką Gagarin; z niej potomstwo wyznania prawosławnego:

a) Księżniczka Nadeżdza za księciem Trubeckim, wdowa od 1856.

b) Księżniczka Paulina za ks. Szczerbatowym wdowa od 1872.

c) Księżniczka Natalia za Dymitrem księciem Szachowskim wdowa od r. 1867.

d) Księżniczka N. za baronem von Rosen.

e) Księżniczka Wiera.

f) Książę Borys, oficer gwardii wojsk rosyjskich zmarł r. 1862 bezpotomnie.

g) Książę Włodzimierz porucznik gwardii wojsk rosyjskich, zmarł r. 1858. Z żony Olgi hrabianki Guriew,

Jego synowie:

Książę Borys urodzony 1850 r.

Książę Włodzimierz urodzony r. 1852.

Potomstwo księcia Antoniego - Stanisława z drugiej żony Kality hr. Chołoniewskiej:

4) Książę Gustaw tajny radca szambelan i ambassador rosyjski w Madrycie, um. 1862 bezpotomnie.

5) Książę Konstanty rzeczywisty radca stanu i szambelan rosyjski, marszałek szlachty gb. grodzieńskiej, um. 1871; z żony Karoliny księżniczki Czetwertyńskiej (z gałęzi na nowej Czetwertni) zm. 1859; potomstwo:

a) Książę Jerzy ur. 1833, oficer wojsk rosyjskich.

b) Książę Stanisław, szambelan dworu cesarsko-rosyjskiego, zaślubił Marię hr. Plater.

e) Księżniczka Klara.

d) Księżniczka Eliza.

ej Księżniczka Ritta.

B) Gałąź na Borowiczach lub nowej Czetwertni. Protoplasta tej gałęzi Teodor, syn Teodora (*p. w.*), dziedzic na Borowiczach, spłodził Andrzeja, który za żoną Marią Lwowną Holszańską, bogatą dziedziczką, otrzymawszy w posagu znaczne majątki na Wołyniu, należał do najmajętniejszych ziemian tej prowincji. Jego syn Jacek, pierwszy z swojej rodziny, przyjąwszy zwyczaje i instytucje polskie, porzucił dawny herb przodków Pogoń ruską a uformował herb na wzór polskich, Leliwę odwróconą, który przyjęli nietylko jego potomkowie, lecz i Czetwertyńscy z gałęzi na Starej Czetwertni, on też zamieniwszy swą rezydencję wieś Borowicze na, miasto z nazwą Nowej Czetwertni, pisał się księciem Swiatopełkiem-Czetwertyńskim na Nowej Czetwertni, w czym go naśladowali jego potomkowie; w 1586 był członkiem poselstwa do Moskwy i komisarzem do oznaczenia granic z tym państwem, z żony N. Bokiej jego syn Stefan, podkomorzy braclawski, pułkownik wojsk królewskich, jeden z dzielniejszych wojowników z czasów Zygmunta III, własnym kosztem po kilkaset ludzi wystawiał na wojny i chlubnie odznaczył się w walkach z Szwedami, Tatarami i Turkami, gorący zwolennik wyznania wschodniego, umierając, zagroził klątwą do szóstego pokolenia każdemu z swoich potomków któryby je porzucił, mianowany od króla Władysława IV kasztelanem miliskim, umarł przed objęciem tej dostojności; miał trzy żony: Annę Bokiej, Annę Mikulińską bezdzietną i Katarzynę Leśniewską wdowę po Charlińskim, z niej syn Stefan podkomorzy braclawski 1655 r., mąż niepospolitej szlachetności i hartu duszy. Słynny buntownik Bohdan Chmielnicki chcąc go na swą stronę przeciągnąć, ofiarował mu ogromne majątki na książęstwach Wiśniowieckich skonfiskowane, a nawet władztwo Rusi,

lecz Stefan nie tylko odrzucił te jego świetne propozycje, ale chcąc okazać, że nie chce mieć nic wspólnego z buntownikami, przeszedł pierwszy z swojej rodziny na wyznanie katolickie, a wkrótce potem strapiony śmiercią jedynaka syna, wstąpił do zakonu Dominikanów i w nim umarł 1684. Jego starsi lecz przyrodni bracia z Anny Bokiej:

1) Aleksander, poległ młodo i bezpotomnie w bitwie z Szwedami pod Kirszburgiem.

2) Eliasz, rotmistrz królewski, dzielny wojownik przeciwko Kozakom; w oblężeniu zbaraskim 1649 tak był ciężko raniony, że uważany za zabitego i jako taki zostawiony na placu boju, przywrócony do życia przez wiernego swego luzaka, do całkowitego przecież zdrowia przyjść już nie mógł, umarł 1690 bezpotomnie.

3) Janusz, zaskoczony od zbuntowanych Kozaków 1648 w Tulczynie, nie mogąc dla podagry ratować się ucieczką, zamordowany został od własnego swego poddanego młynarza, wdowę po nim Zofię Czuryłło, stolnikównę sanocką, porwał jeden z Kozaków a w kilka lat oswobodzoną zaślubił Kazimierz Kossakowski, podsędek braclawski, i korzystając z zamieszek krajowych, przywłaszczył sobie majątek pierwszego jej męża, wynikłe z tego powodu zajścia i processa z właściwymi sukcesorami, trwały lat kilkanaście.

4) Mikołaj, kasztelan miński 1658 r., i jego także Bohdan Chmielnicki starał się na swoją stronę ponętymi ofiarami przeciągnąć, a gdy je odrzucił Mikołaj, spustoszył ogniem i mieczem jego majątki; przeszedłszy na wyznanie katolickie umarł 1661, zostawiwszy z żony Domicelli księżniczki Sołomereckiej, majątnej dziedziczki, dwóch synów: Aleksandra bezpotomnego i Mikołaja, po którym z żony Katarzyny Kossakowskiej, chorążanki wołyńskiej, syn Stefan, podkomorzy braclawski 1718 r., pan znacznego majątku, kilkakrotnie poseł na sejmy, rozdrażniony, że król August II odmówił mu dostojności kasztelańskiej, postanowił powrócić do narodowości ruskiej, a zaczął od zamiany miasta Nowej-Czetwertni na wieś z dawną nazwą Borowicze i od zarzucenia nowego a używania dawnego herbu swych przodków (*Pogoni Ruskiej*), z żony Zofii Peplowskiej zostawił trzech synów:

1) Wawrzyniec, starosta rastawiecki, po którym z żony Marianny Szaniawskiej syn Ignacy bezpotomny.

2) Włodzimierz-Antoni, dziedzic dóbr Roziatyna, Włości kniaziej i innych, z żony Anieli Czerwińskiej, starościanki drohowyskiej, którą trzynastoletnią zaślubił, zostawił syna Kajetana, kasztelana lwowskiego, 1786, po którym córka Zofia 1° voto za N. Sliźniem 2° voto za Kalasantym księciem Czetwertyńskim, marszałkiem gub. podolskiej (*p. w.*).

3) Felicjan-Stefan najstarszy z braci, starosta daniczewski, dziedzic dóbr Markówki, Kopijówki i innych; z żony Marianny Jełowickiej zostawił trzech synów, z tych: Stefan xiądz Pijar umarł młodo 1766, a Janusz-Tomasz i Antoni-Nepomucen są protoplastami dwóch linii tego domu: starszej i młodszej, obudwu istniejących.

I. Linia Starsza. Jej założyciel Janusz-Tomasz, kasztelan czerniechowski 1785-1792, dziedzic na Nowej Czetwertni, Horyszkowicach, Kopijówce i t. d., dobry muzyk i niezły poeta, nieprzyjaciel anarchii i stronnik uchwał sejmu czteroletniego, ożeniony z Joanną księżniczką Jabłonowską, córką Dymitra starosty kowelskiego, z niej potomstwo:

1) Książę Józef, komandor maltański, ożeniony z Salomeą hr. Chołoniewską, z niej:

- a) Księżniczka Kamilla ur. 1810, zaślubiła 1830 Adama hr. Chołoniewskiego.
- b) Ks. Palmira za hr. N. Starzeńskim.

2) Książę Ludwik, um. 1839, ożeniony z Idalią Gracholską zmarłą 1840, z niej :

a) Ks. Władysław ur. 1806, umarł 1870, ożeniony z Honoratą Olizar, z niej:

Ks. Stefan, ur. 1846.

Ks. Emanuel, dziedzic dóbr Stefanówki, ur. 1850.

b) Ks. Borys ur. 1808, marszałek szlachty pow. jampolskiego, zaślubił 1836 Narcyzę Olizar, z niej:

Księżniczka Ida ur. 1838, zaślubiona Stanisławowi Brykczyńskiemu.

Ks. Jadwiga urodz. 1840, zaślubiona Stanisławowi Karskiemu.

Ks. Olga ur. 1844, za Stanisławem hr. Czapskim,

c) Kalikst ur. 1809 r., oficer wojsk polskich 1831, zaślubił Zofię Kropińską, córkę Ludwika generała wojsk polskich, słynnego poety, zmarłą 1839, z niej:

Ks. Ludwik, ożeniony z Maryanną Zagórską, umarł razem z nią bezpotomnie na wygnaniu w mieście Penzie w Rosji 1867.

Książę Włodzimierz ur. 1838, zaślubił 1872 Marię hr. Uruską, córkę hr. Seweryna, ochmistrza dworu rosyjskiego, i Hermancii hr. Tyzenhauz; właścicielkę po ojcu ordynacji milanowskiej w Królestwie Polskiem, której każdy posiadacz, stosownie do rozporządzenia tej ordynacji, ma nosić nazwisko i tytuł ks. Czetwertyńskiego-Uruskiego, z tej żony:

Ks. Seweryn ur. 1873.

Ks. Włodzimierz, ur. 1874.

Ks. Zofia, ur. 1875.

d) Ks. Ludwik ur. 1811, zaślubił 1869 Helenę de Janka.

3) Ks. Dymitr ur. 1777, um. 1859, prezes komisji edukacyjnej wołyńskiej, ożeniony z Zofią Slizien, z niej:

a) Księżniczka Karolina, zaślubiona ks. Konstantemu Czetwertyńskiemu z gałęzi na Starej-Czterwertni, zmarła 1859 r.

b) Księżniczka Eleonora ur. 1800, zaślubiona 1830 Wincentemu hr. Tyszkiewiczowi.

II. Linia młodsza. Jej założyciel Antoni-Jan-Nepomucen, dziedzic na Komargrodzie i Borowiczach. kasztelan braclawski 1790, umarł 1830, miał dwie żony: Teresę Zagórską i Annę Ryszewską, z nich:

1) Ks. Józef-Kalasanty, komandor maltański, marszałek szlachty gub. podolskiej, ożeniony z Zofią księżniczką Czetwertyńską, wdową po N.Slizniu (p.w.) bezpotomny.

2) Ks. Gotfryd umarł 1844, ożeniony z Maryą hr. Plater, z niej:

a) Ks. Emilia ur. 1819, zaślubiła 1835 ks. Jerzego Sayn-Wittgentein, wdowa od r.1857.

b) Ks. Natalia, za generałem rosyjskim Bachmaliewem.

3) Ks. Stanisław bezpotomny.

4) Ks. Leopold pułkownik gwardii rosyjskiej umarł 1850 zaślubił w r. 1835 Kazimierę Łuba, z niej:

Ks. Janina zaślubiona Adolfowi Jełowickiemu młodo zmarła.

1) Podajemy niniejszy rodowód Czetwertyńskich podług drzewa genealogicznego tej rodziny i ostatnich źródeł naszych i rosyjskich; - o Książętach turowskich i ich rozrodzeniu zamieścił Julian Bartoszewicz obszerny artykuł w Encyklopedii powszechnej polskiej, wydania Orgelbranda.

2) Ci Czartoryscy zgaśli w XIV stuleciu, nie byli w żadnym rodzinnym zwłazku z książęcym domem dotychczas istniejącym Czartoryskich pochodzącym od Olgerda, obydwie jednak te rodziny wzięły nazwę i tytuł od tegoż samego miasta Czartoryjska na Wołyniu.

3) Ci książęta istnieli jeszcze w zeszłym (XVIII-tym) stuleciu, a zdaje się, że istnieją dotychczas, lecz już w XVII stuleciu zarzucili tytuł książęcy.